

LAKIALOITE 84/2005 vp

Laki opintotukilain 11 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan opintotukea myönnettäessä sovellettavien vanhempien tulorajojen korottamista 15 prosentilla. Vanhempien tulorajoja ei ole tarkistettu vuoden 1993 jälkeen vastaamaan elinkustannusten ja palkkatason kehi-

tystä, joten tarveharkinta on kiristynyt ja pienituloisista perheistä tulevien opintotuki on reaalisesti pienentynyt. Tämä muutos parantaisi kaikin heikoimmassa asemassa olevien opiskelijoiden taloudellista asemaa.

PERUSTELUT

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi opintotukilain 11 ja 19 §:n vanhempien tulojen tarveharkintaista huomioon ottamista koskevia säännöksiä. Opintotukea myönnettäessä sovellettavia vanhempien tulorajoja ehdotetaan korotettavaksi 15 prosentilla.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan vanhemman luona asuvan tai itsenäisesti asuvan alle 18-vuotiaan opiskelijan opintorahaa voidaan korottaa vanhempien pienituloisuuden perusteella. Korotus toisella asteella vaihtelee nyt opiskelijan iän ja asumismuodon mukaan 42,05 eurosta 84,09 euroon, jolloin opintoraha voi olla enintään 63,91—168,18 euroa kuukaudessa.

Korkea-asteella korotus vaihtelee 58,87 eurosta 126,14 euroon, jolloin opintoraha voi olla enintään 97,55—252,28 euroa kuukaudessa. Opintorahan korotus pienenee vanhempien yhteenlaskettujen veronalaisten tulojen jokaista 13 800 euroa ylittävää täyttä 1 380 euroa kohden 10 %. Kun tulot ylittävät 26 100 euroa, ko-

rotusta ei myönnetä. Vanhempien tulorajoja ei ole tarkistettu vuoden 1993 jälkeen vastaamaan elinkustannusten ja palkkatason kehitystä, joten tarveharkinta on kiristynyt ja pienituloisista perheistä tulevien opintotuki on reaalisesti pienentynyt.

Perheettömällä, alle 20-vuotiaalla toisella asteella opiskelevalla opintoraha voi olla enintään 21,86—213,60 euroa/kk riippuen opiskelijan iästä ja asumismuodosta. Opintorahan voi saada täysimääräisenä opiskelijan vanhempien yhteenlaskettujen veronalaisten tulojen ollessa enintään 27 300 euroa vuodessa. Tukea ei saa lainkaan, kun vanhempien yhteenlasketut veronalaiset tulot ovat vähintään 40 900 euroa vuodessa. Asumislisää myönnettäessä vanhempien tulot otetaan huomioon, kun opiskelija on alle 18-vuotias. Asumislisä on pääsääntöisesti 80 prosenttia enintään 214,44 euron kuukausittaisista asumiskustannuksista. Raja on 1.11.2005 lukien 252 euroa.

Opintotuella edistetään opintoihin hakeutumista ja tehokasta opiskelua sekä ehkäistään opintojen keskeyttämistä ja kokonaan koulutuksesta syrjäytymistä. Vanhempien tulorajojen tarkistaminen parantaisi niiden noin 33 300:n pienituloisista perheistä tulevan opiskelijan toimeentuloa, jotka ovat opintotuen saajista kaik-

kein heikoimmassa asemassa, koska saavat leikkattua opintotukea.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

opintotukilain 11 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 11 §:n 3 ja 4 momentti sekä 19 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 11 §:n 3 ja 4 momentti laissa 345/2004 ja 19 §:n 3 momentti laissa 734/2001, seuraavasti:

11 §

Opintorahan määrä

— — — — —
Jos vanhempien tuloverolain (1535/1992) 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 15 900 euroa vuodessa, opintorahaa voidaan korottaa seuraavasti:

- 1) 38,68 euron opintorahaa enintään 58,87 eurolla;
- 2) 21,86 euron opintorahaa enintään 42,05 eurolla;
- 3) 105,96 euron opintorahaa enintään 126,14 eurolla;
- 4) 63,91 euron opintorahaa enintään 84,09 eurolla;
- 5) 126,14 euron opintorahaa enintään 126,14 eurolla;
- 6) 84,09 euron opintorahaa enintään 84,09 eurolla.

Korotus pienenee jokaista tulorajan ylittävää täyttä 1 590 euroa kohden 10 prosenttia. Jos 3 momentissa tarkoitettujen tulojen yhteismäärä ylittää 30 000 euroa, korotusta ei makseta.

19 §

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen

— — — — —
Opiskelijalla on oikeus täysimääräiseen opintorahaan ja asumislisään, jos vanhempien tuloverolain 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen määrä on enintään 31 400 euroa vuodessa. Opintorahaa ja asumislisää vähennetään jokaista tulorajan ylittävää täyttä 780 euroa kohden viisi prosenttia.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Helsingissä 6 päivänä syyskuuta 2005

Aila Paloniemi /kesk